

Sagen sattes til Forhandling.

Yde: I Rigsdassamlingen 1934—35, da Loven om Statstilskud til private Efterskoler var til Behandling, og da Skolernes officielle Navn blev ændret fra „Fortsættelsesskoler“ til „Efterskoler“, blev der i Betænkningen om Lovforslaget rettet en Henstilling til Undervisningsministeren om at nedsætte et Udvalg til Undersøgelse af den for Skolerne gældende Tilskudsordning med det Formaal for Øje at finde en for Skolerne mere tilfredsstillende Ordning; det maatte, tilføjedes der i Betænkningen, anses for en Forudsætning, at Efterskolerne blev repræsenteret i Udvalget. Ministeriet imødekom Henstillingen, og Udvalget blev nedsat i Maj 1935. I Udvalget blev de private Efterskoler repræsenteret ved Formanden for Foreningen af private Efterskoler, Forstander P. J. Skriver, Glamsbjerg Efterskole.

I Februar 1936 afgav Udvalget Betænkning, hvoraf Eksemplarer er tilstillet dette høje Tings Medlemmer. I denne Betænkning er der, som man vil se, udførligt gjort Rede for Efterskolernes økonomiske Stilling. Udvalget er enigt om ikke at foreslaa en Ændring i den gældende Tilskudsform inden for den nuværende økonomiske Ramme, men giver i Betænkningen Udtryk for, at Efterskolerne i de fleste Tilfælde har svært ved at klare deres Økonomi med de nuværende Indtægter, og da det ikke kan skønnes, at Skolernes Driftsudgifter er for høje — Lærerlønningerne er for lave, gøres der opmærksom paa —, maa det siges, at kun en Forhøjelse af Skolernes Indtægter gennem forøget Statstilskud, forøgede Elevunderstøttelser eller andre Tilskud vil kunne føre til en økonomisk tilfredsstillende Ordning.

Med Hensyn til Udbetalingen af Elevunderstøttelserne henledes i Betænkningen Opmærksomheden paa, at man ønsker at vende tilbage til de Regler, som var gældende før Loven af 1935, hvorefter Elevunderstøttelserne blev uddelt af Undervisningsministeriet efter Ansøgning til Ministeriet gennem vedkommende Skoleforstander. Efter de nugældende Bestemmelser, saaledes som de blev gennemført i 1935-Lovens § 3, 2det Stykke, uddeles det Statstilskud, som tilstaaes ubemidlede Elever paa Efterskoler som Elevunderstøttelse, af Ministeriet til Skoleraadskredsene og til København, idet den videre Fordeling af Elevunderstøttelserne foretages efter nærmere af Ministeren givne Anvisning af Skoleraadene, i København af Magistraten. Man gør gældende, at disse Regler for For-

deling af Elevunderstøttelserne virker uheldigt for Skolerne, at Skolernes Ledere ikke er i Stand til inden Skoleaarets Begyndelse som tidligere tilnærmelsesvis at danne sig et Skøn over, hvorvidt Elever, der ønsker at besøge Skolen, vil kunne forvente at faa Understøttelse. Fordelingsreglerne har desuden i Praksis medført, at Ansøgningerne i Amtsskoleraadskredsene behandles meget forskelligt, meget uensartet. Ansøgere, der i Almindelighed maa anses for kvalificerede til Understøttelse, maa i nogle Amtsskoleraadskredse afvises paa Grund af Mangel paa Midler, medens paa den anden Side i andre Skoleraadskredse, hvor der er færre Ansøgere og derfor rigeligere Midler, forholdsvis mindre kvalificerede Ansøgere opnaar Understøttelse. I Bilag 5 til Betænkningen, hvor der gives en Oversigt over Elevunderstøttelserne i Vinteren 1935—36, vil man se, at den gennemsnitlige Størrelse af den maanedlige Understøttelse, som ubemidlede og i øvrigt lige kvalificerede Elever har modtaget, er meget forskellig. Det vil saaledes ses, at Elever, der kan bo paa Skolen, i Hjørring Amt f. Eks. kun har kunnet opnaa gennemsnitlig en maanedlig Understøttelse af 8 Kr., medens f. Eks. en Elev i Præstø Amt har kunnet faa tildelt en maanedlig Understøttelse paa 40 Kr. Jeg kan ogsaa nævne, at i Ribe Amt har en kvalificeret Ansøger kun kunnet opnaa en maanedlig Understøttelse af 13 Kr. Hvis man sammenholder disse Understøttelser med Ansøgernes Antal i de forskellige Amtsrådskredse, kommer man til det Resultat, jeg her har nævnt: det ulige Forhold. I Præstø Amt f. Eks. har der kun været 5 Ansøgere, og de er alle understøttede, medens der f. Eks. i Hjørring Amt har været 74 Ansøgere, som man har sorteret stærkt, og kun til 48 er der uddelt Understøttelse.

Den Fordelingsmaade, som blev gennemført i 1935, virker altsaa i Praksis utilfredsstillende for ikke at sige uretfærdigt, og jeg kan derfor ganske billige, at man ønsker at komme bort fra den. Jeg vil gerne have Lov til her at nævne, at den Elevunderstøttelse, som Staten gennem Skoleraadene yder ubemidlede Elever paa Højskoler, Landbrugsskoler og Husholdningsskoler, fordeles efter tilsvarende Lovregler, som jeg her har nævnt, og uanset de mange Aars Praksis er Forholdet det, at ogsaa den Understøttelse, som Staten yder til i lige Grad kvalificerede Elever paa disse Skoler, er af forskellig Størrelse. Jeg vilde derfor mene, det vilde være ønskeligt, om den højtærede Undervisningsminister i den højskolesøgende Ungdoms Interesse ogsaa tog